Haninge kommun

Äldreförvaltningen

ÄN 2018/101.3

Minnesanteckningar Pensionärsrådet (KPR:s) sammanträde 25 september 2018

Gemensamt möte med handikapprådet- Tema *trygghet*

Inledande: ordförande för KPR Annett Haaf tillsammans med ordförande för KHR Petri Salonen.

Presentation från Ulrica Berglöf Lilja- trygghetssamordnare om trygghetsarbetet i Haninge kommun- se bilaga 1.

Presentation från Anen Makboul- förebyggande teamet om det förebyggande arbetet i Haninge kommun.

Förebyggande team :08-606 75 48

Trygghetsnumret SL:020-120 25 25

Närvarande:

Annett Haaf (S)	Äldrenämnden, ordförande
Birgitta Ahlgren (MP)	Kultur- och fritidsnämnden
Pia Lublin (L)	Kultur- och fritidsnämnden
Gunnel Trelje (S)	Stadsbyggnadsnämnden
Kjell Larsson (M)	Stadsbyggnadsnämnden
Mehmet Coksürer (MP)	Kommunstyrelsen
Hans Bäck	PRO
Jan Reimann	SPF
Hans Hagenius	SPF Handen
Marja Sundström	HPR
Birgitta Hulgren	
Maria Bertilsson	Äldreförvaltningen, avdelningschef
Sam Norryd	Äldreförvaltningen, jurist/ utredare
Jenny Mårtensson	Äldreförvaltningen

1. Upprop

2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkänns

3. Föregående minnesanteckningar

Läggs till handlingarna

4. Ärenden från äldrenämnden

- **Uppföljning Mötesplats Jordbro**

Annett Haaf förtydligade att förvaltningen inte ska lägga ner verksamheten, projektet är nu avslutat och har övergått i reguljär verksamhet. Konceptet är framgångsrikt och förvaltningen letar ny lokal.

5. Ärenden från äldreförvaltningen

- **Förslag inriktning "Övrigt bidrag" 2019** (Sam Norryd)

Äldrenämnden kommer att fatta beslut för mål och inriktning i oktober.
Vi behöver med detta förankra syftet tillsammans med KPR. Diskussion bidrog till att förvaltningen kommer föreslå att återgå till bidragsreglementet.

- **Status remissförslag angående nytt reglemente för KPR** (Sam Norryd)

Fick ett remissförslag från organisationsrådet som önskar vidare krets.
Kommunstyrelseförvaltningen tar beslut 22 oktober 2018.

- **Övrig information**

Maria Bertilsson berättade om hur sommaren varit. Hembesök utan bedömning för att bland annat säkerställa vätskeintag. Rekryteringen av avdelningschef till Vård- och omsorgsboende är avslutad och Anna Sörman påbörjar sin anställning på förvaltningen den 8 januari 2019.

- **Tillgänglighet Johanneslund, återrapportering om vad som har hänt**

Verksamheten har sökt pengar från tillgänglighetsmiljonen. Vi jobbar på bättre framkomlighet till balkong och terrass entré.

6. Återrapportering från framtidsgrupperna

- **Kort återrapportering**

Framtidsgrupp 1- Har diskuterat ”ett aktivt liv” för att arbeta med på träffpunkterna. Vidare en diskussion vad gruppen anser att förvaltningen ska fokusera på utifrån Äldreplanen.
Framtidsgrupp 2- Har diskuterat möbler till Vård- och omsorgsboende. Några deltagare har varit med på studiebesök på Bemanningscentrum. Vidare så har det förts diskussion av Äldreplanen och vad förvaltningen ska fokusera på.

7. Frågor från pensionärsorganisationerna

SPF:

- **Senior net- ska vi inleda ett samarbete?**

En ideell förening. Förvaltningen tittar på frågan, utreda detta vidare och återkommer i frågan vid nästa KPR.

- **Larm kostnader** (kort presentation från beställaravdelningen med jämförelse med andra kommuner)

Trygghetslarmet kostar 200 kr per månad och detta har upplevts dyrt. Det har tidigare kostat 150 kr per månad. Avgifterna sågs över förra året och vi ligger då vi jämför med övriga kommuner i mitten. Vi tar inga avgifter för uppstart/ installation, reparation.

PRO:

- **Vad är det för regelsystem för seniorboende** (kort presentation från Maria Bertilsson)

Power Point från strategidagen bifogas- se bilaga 2. Seniorboende på Parkvillan och Tallhöjden så ställer medborgaren i kö. Trygghetsboende får man via biståndsbedömning. Folder med information som tidigare har efterfrågas kommer vara klara till Äldremässan.

Reipas:

- **Tillgång till parkeringsplatser på Södra Jordbrovägen**

Måste ha en app för att köpa parkeringsbiljett. Det finns få parkeringsplatser samt problematisk då lokalen ligger långt ifrån parkeringen. Maria Bertilsson berättar att vi lyft frågan och att det är brist på parkeringsplatser generellt och att vi arbetar med detta.

Marja Sundström: Funderar på om de kan nyttja servicelinjen (de mindre bussarna).
Annett Haaf: Föreslår att lyfta Marjas förslag och återkommer i frågan.

8. Information från förvaltningarna

- **Stadsbyggnads förvaltning**

Gunnel Trelje informerar kort om bygge i Brandbergen/ Vendelsö.

- **Kultur och fritids förvaltning**

Mehmet Coksürer och Birgitta Ahlgren informerar om *Rörelse för hela livet*- kan vi samarbeta i frågan tillsammans med Äldreförvaltningen?
Boulebana är byggd i Svartbäcken- vid nya idrottsplatsen. Tre nya ute gym är invigda samt en motorik bana.

9. Övriga frågor

- **Gemensamma möten med Handikapprådet 2019**

Annett Haaf ställer frågan om vi ska fortsätta med ett gemensamt möte?

- **Äldreboende i Najaden huset**

Annett Haaf informerar om att beslutet ska tas i nämnd 2018-09-25 och därefter i kommunfullmäktige. Förvaltningen önskar driva detta i egen regi.

Äldremässan 4 oktober i kommunhuset kl.10-16
Seniormingel 23 oktober kl.13-16 kulturhuset

NÄSTA PENSIONÄRSRÅD 19 DEC- INTERNT FÖR JULMIDDAG PÅ HOTELL WINN

Trygghetssamordning i Haninge
Hösten 2018 och framåt…

Ulrica Berglöf Lilja
Trygghetssamordnare

Haninge kommun

Nationell struktur

- Brottsförebyggande rådet (BRÅ) på uppdrag av Sveriges regering
- Stockholms länsstyrelse – Brottsförebyggande samordnare (social och situationell)
- Sveriges kommuner och landsting (SKL)

Kommunens struktur

Mål 2. Trygga invånare med inflytande och delaktighet

Ökat inflytande ger individen större makt över sitt liv och därmed en större upplevd trygghet. Inom samhällsplaneringen och genom aktiva insatser och uppsökande verksamhet kan den faktiska tryggheten i kommunen öka.

Mål 2 Resultatindikatorer	2014	2015	2016	2017	2018 Målvärde
Kostnad för skadegörelse på kommunala byggnader (kronor per invånare)	14,5	13,0	19,9		<=10,0
Trygghet i skolan, årskurs 8 (%)	86	90	89		90
Attitydundersökning stadskärnan (skala 1-5)	3,1	2,9	2,9		4,0

Informationsmått för mål 2 är:

- Trygghetsindex (SCB)
- Nöjd inflytandeindex (SCB)
- Trygghetsindex för unga (Rädda Barnen)
- Trygghetsindex lokala BRÅ (skala 0-6, låga värden eftersträvas). Mäts vartannat år.

Trygghetsamordning i Haninge

- Strategisk Samordning Trygghet
- Entré Haninge Stad & Purple Flag
- Situationell prevention – Trygghet i den offentliga miljön
- Våldsbejakande extremism
- Trygghetsmätning
- Trygghetsinventeringar
- Samråd Jordbro och Brandbergen
- Handslag mot förstörelse av allmänna utrymmen
- Huskurage
- Samverkansavtal - kommun och polis
- … med mera…

Haninge kommun

Entré Haninge Stad och Trygga Mellanrum

- BRÅ-finansierat
- Platser blir tryggare och attraktiva
- Tillsammans med Profi
- Våga testa nytt
- Genererar ny kunskap
- Handbok – internt dokument
- Appliceras vid om- & nybyggnation
- Avslut 2018 men nya tankar finns…

Haninge kommun

Purple Flag – en god kvällsekonomi

- Trygg och levande stad, inte bara dagtid
- Fem fokusområden;
  Välkomnande, Rörelse, Utbud, Plats och Policy
- Certifierades 2016 och nu omcertifieras vi
- Centrala Handen
- Styrkor; Samverkan och Ambitioner
- Svagheter; Byggarbetsplats lääääänge och
  inte action här och nu…

Haninge kommun

Trygghetsmätning 2018?

	2016	2014	2011	2006
• **Haninge kommun (totalt)**	**2,38**	**2,06**	**2,41**	**2,45**
• Brandbergen	3,09	3,03	2,91	2,42
• Handen	2,25	2,38	2,97	2,55
• Jordbro	2,78	3,16	2,48	3,06
• Kolartorp/Vega	1,75	1,44	1,55	2,06
• Sågen/Djurgårdsplan	2,31	1,59	2,03	1,91
• Tungelsta	2,41	1,88	1,94	2,24
• Vendelsömalm	2,09	1,59	1,70	2,03
• Västerhaninge	2,44	2,03	2,39	2,18
• Dalarö	1,41	1,73	1,70	
• Muskö	1,06	1,88	1,42	
• Dalarö/Muskö	1,47			

Trygghetsinventeringar 2018

- Går bestämda sträckor i olika områden med representanter från kommunen, polisen, föreningar för att se över närmiljön och den upplevda tryggheten
- Protokoll skickas till deltagarna för åtgärd
- Har inventerat Tungelsta/Västerhaninge och Jordbro under våren.
- Kommer att inventera Vega och Vendelsömalm i höst – tar INNERLIGT gärna emot input mejlledes

Samråd Jordbro & Brandbergen

- Initierades utifrån upplevt stök
- Alla kommunala förvaltningar deltar
- Externa aktörer; bostadsbolag eller andra relevanta parter

- Samråd Brandbergen – en hel del verkstad
- Samråd Jordbro – funderingar kring lokaler

Tack för mig!

Frågor?

ulrica.berglof.lilja@haninge.se

Haninge kommun

Haninge kommun

Obligatoriska verksamheter

- Allmänna val
- Överförmyndare
- Fysisk planering
- Bygglov, tillstånd, tillsyn
- Kris- och riskhantering
- Viss väghållning
- Vatten och avlopp
- Renhållning/sophämtning

- Räddningstjänst
- Bistånd enligt socialtjänstlagen och angränsande lagar
  - individ- och familjeomsorg
  - handikappomsorg
  - äldreomsorg
- Barnomsorg
- Grundskola
- Gymnasieskola
- Vuxenutbildning
- Bibliotek

Haninge kommun

Frivilliga verksamheter

- Näringslivsarbete
- Industrimark
- Marknadsföring
- Vänortskontakter
- Fritid
- Kultur
- Hamnverksamhet
- Flygplatser

Haninge kommun

Allmänna principer

- Allmänintresse
- Lokaliseringsprincipen
- Likställighetsprincipen
- Självkostnadsprincipen
- Förbud mot spekulativ verksamhet
- Förbud mot stöd till enskild

Beslutsnivåer

- Kommunfullmäktige
- Delegation till kommunstyrelsen
- Uppgift för nämnder
- Delegation inom nämnder
- Ren verkställighet

Högre organ får ej avhända sig beslut om verksamhetens innehåll, inriktning och ekonomi

Vad styr en kommun?

Lite förenklat kan man säga att en kommun styrs av lagar och förordningar samt den vilja valda politiker ger uttryck för.

Att vi ska följa lagen och fullgöra vårt uppdrag som kommun behöver knappast sägas. Det behöver heller inte uttryckas i särskilda mål.

Politikernas vilja, prioriteringar och ambitioner däremot kommer till uttryck i de mål och uppdrag som läggs på kommunstyrelse och nämnder.

Haninge kommun

Kommunala särdrag

- Politiskt styrd
  - Roller för politiker och tjänstemän
  - Konflikt som affärsidé
- Offentlighetsprincipen
  - Massmedias roll
  - Bra idéer är gratis!
- Myndighetsutövare, serviceproducent, samhällsbyggare, välfärdsmäklare

Haninge kommun

Samspel mellan politik och förvaltning

Varför ”Ett gott samspel mellan politik och förvaltning”?

- För nyttan och värdet för kommuninvånarna
- För att säkra kvaliteten och få ett effektivt resursutnyttjande.
- För att kunna gå från beslut till genomförande.
- För att få en fungerande styrning.
- För att kunna upprätthålla legitimiteten, integriteten och objektiviteten.
- För att undvika en ”vi- och dom”-uppdelning
- För att vara förebilder/ambassadörer.

Särskilda kännetecken för ett gott samspel

- Tydlighet i uppdraget med de formella förutsättningar klargjorda
- Ett omvärldsrelaterat samspel
- Effektiva arbetsformer
- En öppen dialog med respekt, förtroende och ärlighet
- Omtanke
- Ömsesidig ”systemförståelse”
- God uppföljning och trygghet i att fattade beslut genomförs
- Tillåtande och lättsamt klimat

Haninge kommun

Styrmodell

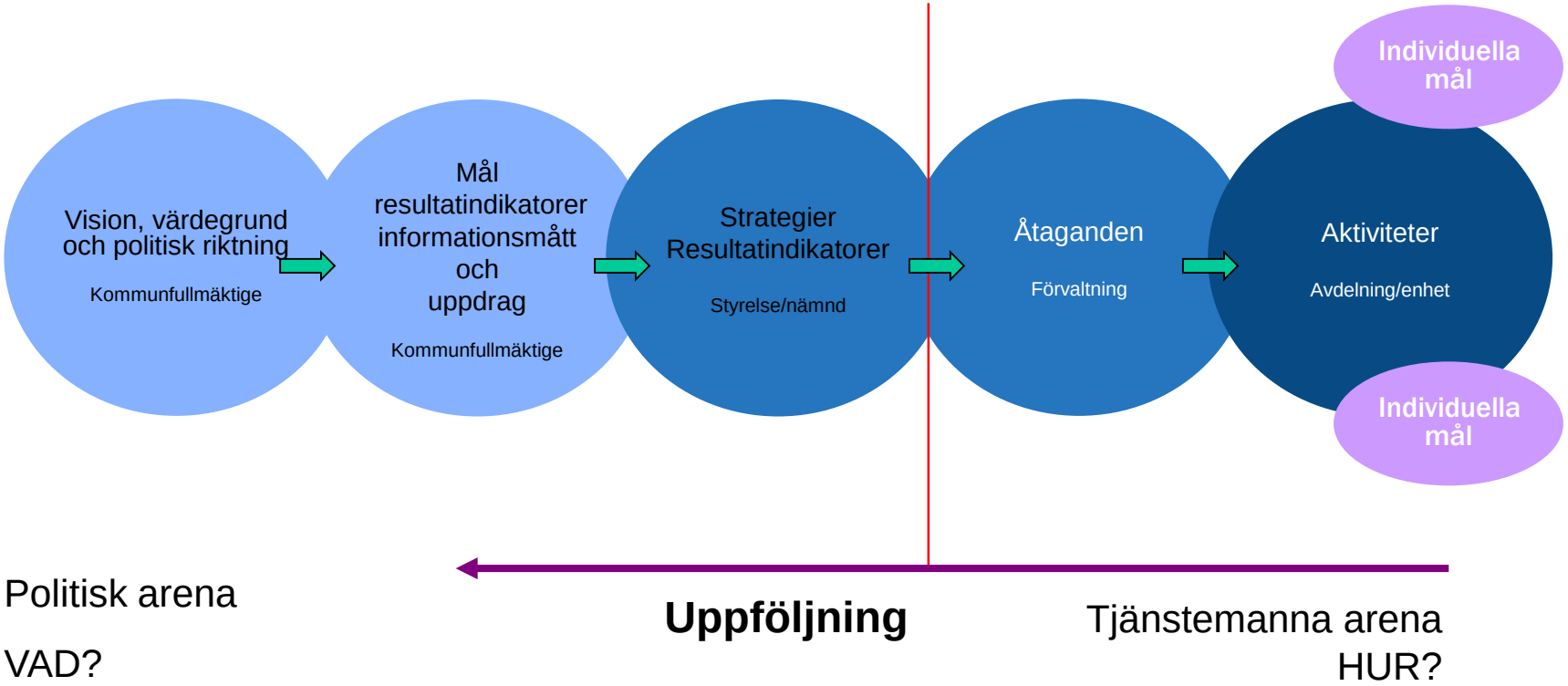

Politisk arena

VAD?

Tjänstemanna arena

HUR?

Haninge kommun

•Behovsbedömning
Biståndshandläggning
Myndighetsutövning

Socialtjänstlagen

1 kap. 1 §

Samhällets socialtjänst ska på demokratins grund främja människornas

- ekonomiska och sociala trygghet
- jämlikhet i levnadsvillkor
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människors ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och gruppers egna resurser.

Verksamheten ska bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.

Rätten till bistånd

4 kap. 1 §

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och **för sin livsföring i övrigt**.

Vid prövningen av behovet av bistånd för livsföringen i övrigt får hänsyn inte tas till den enskildes ekonomiska förhållanden om rätten att ta ut avgifter för biståndet.

Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en **skälig levnadsnivå**. Biståndet ska utformas så att det **stärker** hans eller hennes **möjligheter att leva ett självständigt liv.**

Skälig levnadsnivå!!??

- Riktlinjer för biståndshandläggning – antagna av äldrenämnden
- I normalfallet – alltid en individuell prövning
- Rättslig prövning – prejudikat och praxis
- I jämförelse med andra (Äldreguiden, Södertörns nyckeltal, Kolada)

Andra viktiga paragrafer

4 kap. 2 §

Socialnämnden får ge bistånd utöver vad som följer av 1 § om det finns skäl för det.

5 kap 4-6 §

Särskilda bestämmelser för äldre människor

5 kap 10 §

Personer som vårdar eller stödjer närstående

8 kap 3-9 §

Avgifter

Från ax till limpa

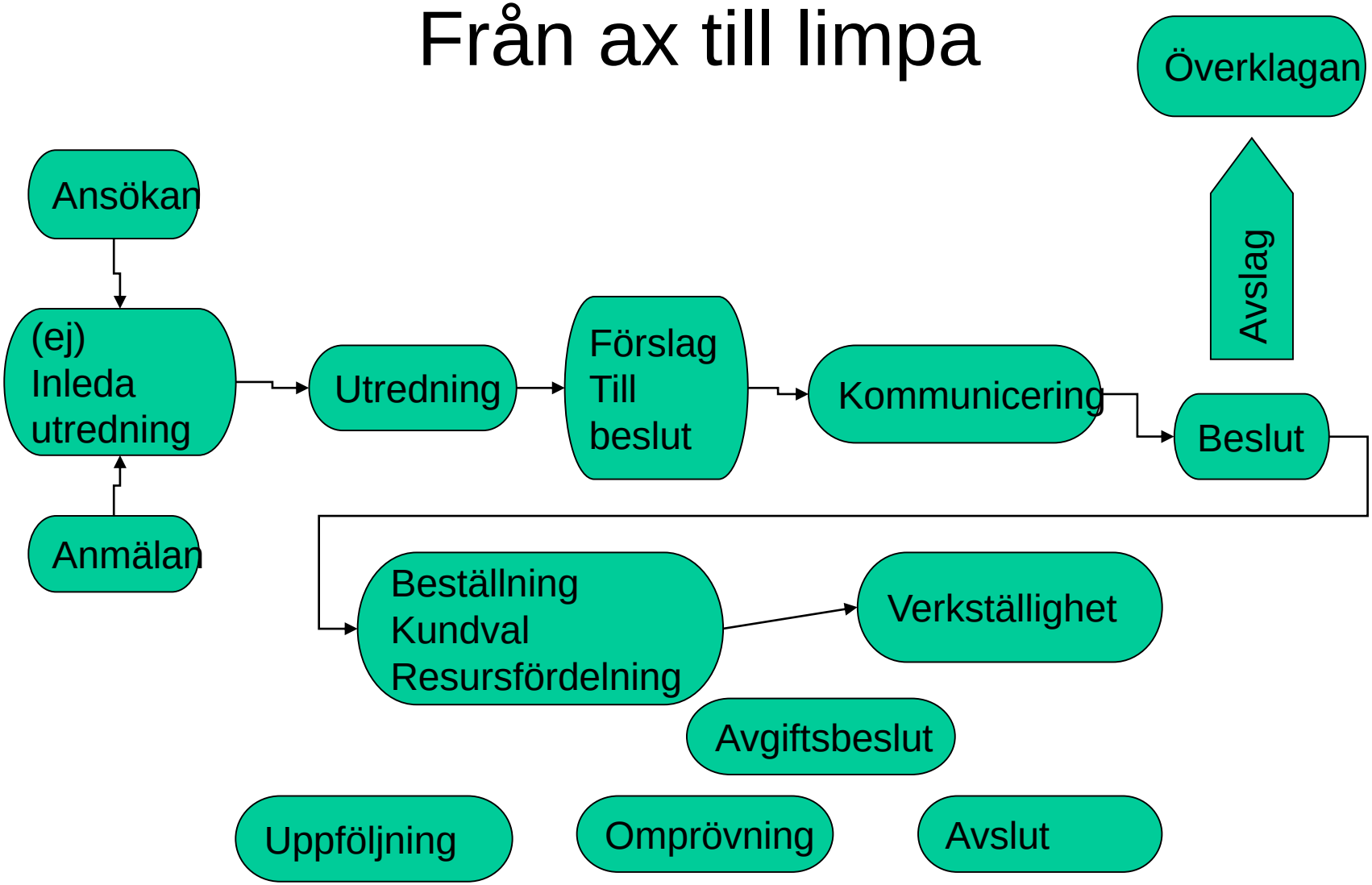

Haninge kommun

Rapportering av ej verkställda beslut

- Verkställa inom skälig tid = tre månader
- Kvartalsvis rapportering till Socialstyrelsen och revisorerna
- Särskild avgift (vite)

Ordinärt boende

- Bostadsanpassningsbidrag
- Färdtjänst

Ny lagstiftning

1) Boendeformer för äldre

- Lagstadgade boendeformer
- Icke lagstadgade boendeformer
- Kommande lagstiftning - biståndsbeslutade trygghetsboenden

2) Icke biståndsbeslutade serviceinsatser – kommande lagstiftning

3) Framtidsfullmakter – Ny lagstiftning

4) Utökade möjligheter för anhöriga att företräda varandra – Ny lagstiftning

Haninge kommun

Olika begrepp och boendeformer för äldre

Boendeformer före ädelreformen 1992:

Servicehus

Ålderdomshem

Gruppboende

Lokala sjukhem vid geriatriska kliniker (landstingen)

Boendeformer efter ädelreformen:

Särskilda boendeformer för äldre (Vård- och omsorgsboende, äldreboende)

Korttidsboende

Seniorboende

Trygghetsboende

Haninge kommun

Lagstadgade boendeformer äldreomsorgen

***Särskilt boende för äldre* 5 kap. 5 § SoL.**

- Enligt 5 kap. 5 § andra stycket SoL ska kommunen inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.

- Detta begrepp innefattar även gruppboenden för demenssjuka, platser för korttidsvård och **korttidsboenden**.

- Av 2 kap. 3 § socialtjänstförordningen (2001:937) framgår att det ska finnas tillgång till personal dygnet runt som utan dröjsmål kan uppmärksamma om en boende behöver stöd och hjälp. Den boende ska ges det stöd och den hjälp som behövs till skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa.

Korttidsboende

- Korttidsboendet är en tillfällig insats som ingår i det vidare begreppet särskilt boende.

Korttidsboende erbjuds för:

- rehabilitering
- eftervård
- avlastning
- stöd för anhöriga
- diagnostisering
- utredning av behov
- vård i livets slut

Haninge kommun

Seniorboende

- Haninge erbjuder seniorboende
- Ingen juridisk skillnad mellan seniorboende och trygghetsboende. Åldersgränsen för att få flytta till ett trygghetsboende är dock ofta högre än för seniorboenden.

Haninge kommun

Trygghetsboende

- Termen trygghetsboende kom 2008 så denna boendeform är ny och utbudet fortfarande begränsat. Det krävs inget biståndsbeslut för att bo i trygghetsboende. Du hyr eller köper din bostad på eget initiativ.

- Ingår varken mat, service, omvårdnad eller sjukvård. Däremot är det ett krav att bostäderna ska vara funktionellt utformade, att boendet ska ha gemenskapslokaler för måltider, samvaro, hobby och rekreation samt personal/bovärd på angivna tider.

Haninge kommun

Biståndsbedömda trygghetsboenden – Ny bestämmelse i SoL

Förslag: Ny bestämmelse i SoL som förtydligar kommunernas möjligheter att inrätta biståndsbedömt trygghetsboende för äldre människor som främst behöver stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service.

Syfte:

1) Boendeform anpassad för äldre som har ett vårdnadsbehov som understiger heldygnsvård, men som inte längre upplever det som tryggt att bo kvar i det egna hemmet.

2) Ett ytterligare syfte med förslaget är att bryta den isolering som många av de äldre som bor kvar hemma lider av.

Haninge kommun

Forts Biståndsbedömda trygghetsboenden

- Ett trygghetsboende ska t.ex. kunna erbjuda gemensamma måltider, kulturella aktiviteter och umgänge.
- Stöd och hjälp i form av hemtjänst ska kunna erbjudas efter sedvanlig biståndsprövning.
- Ej krav på tillgång till personal dygnet runt
- Om den äldres behov efter en tid blir mer omfattande bör han eller hon motiveras till att flytta till en boendeform som bättre svarar mot de aktuella behoven.
- Frivilligt för kommunen: Kommunen bestämmer själv OM och för vilka trygghetsboende ska inrättas.

Haninge kommun

Forts Biståndsbedömda trygghetsboenden

- Kommunens ansvar för hälso- och sjukvård i särskilda boendeformer ska inte omfatta biståndsbedömt trygghetsboende.
- Kommunen ska däremot få erbjuda hemsjukvård. Landstinget ska få överlåta sin skyldighet att erbjuda hemsjukvård i dessa boenden till en kommun efter överenskommelse.
- Socialtjänstlagens parbogaranti och hyreslagens regler om besittningsskydd ska gälla för trygghetsboenden.
- Undantaget från regleringen om serveringstillstånd.
- Krävs tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg för att få bedriva yrkesmässig verksamhet i form av biståndsbedömt trygghetsboende.

Forts Biståndsbedömda trygghetsboenden

Förväntade effekter:

Brukarperspektiv:

- Bedöms minska väntetiderna till särskilt boende för de äldre som främst behöver stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service och där kvarboende i det egna hemmet inte lägre upplevs som tryggt.

- Biståndsbedömt trygghetsboende bedöms underlätta för äldre att klara sig själva och behålla sin självständighet. Det kan på så sätt vara en förebyggande åtgärd i sig, inte minst när det gäller psykisk ohälsa.

Haninge kommun

Forts Biståndsbedömda trygghetsboenden

Effekter för kommunen:

- Billigare bostäder jämfört med dagens särskilda boenden.

- Biståndsbedömt trygghetsboende kan minska trycket på platser i särskilt boende med heldygnsomsorg.

- Mediankostnaden för kommunerna per boende i särskilt boende var drygt 807 000 kronor. Kostnaden per hemtjänstkunder är drygt 266 000 kronor. Kostnaden för en plats i biståndsbedömt trygghetsboende antas hamna någonstans däremellan.

- Lagförslaget föreslås träda i kraft den 2 april 2019.

Haninge kommun

Nytt lagförslag - Förenklat beslutsfattande

- Ny bestämmelse i SoL
- Av lagförslaget framgår att kommunen ska få erbjuda vissa insatser till äldre människor utan individuell biståndsbedömning och enligt de riktlinjer som kommunen fastställer.

- Förslaget avser fem olika insatser:

1. hemtjänst
2. trygghetslarm
3. matservice
4. korttidsplats
5. stödsamtal och rådgivande insatser.

Haninge kommun

Om förenklat beslutsfattande

- Frivilligt för kommunen
- Kan själv bestämma åldersgräns för insatserna och övriga villkor
- Krävs inte någon föregående utredning och biståndsbeslut. Ej överklagbart (dock information).
- Syftet med de föreslagna reglerna är att ge de kommuner som så önskar möjlighet att bevilja äldre insatser inom äldreomsorg på ett **enklare sätt** och med **större utrymme för självbestämmande**.
- Dagens sedvanliga biståndsbedömning anses onödigt byråkratisk.
- Föreslås träda i kraft den 1 juli 2018 i form av nya bestämmelser i SoL.

Haninge kommun

Lagen om framtidsfullmakter

Lagen om framtidsfullmakter - nya lag from den 1 juli 2017

Haninge kommun

Lagen om framtidsfullmakter

Syfte:

- komplettera/avlasta systemet med gode män och förvaltare.

Haninge kommun

Innebörden av en framtidsfullmakt

1 § Framtidsfullmakten syftar till att låta någon företräda en person som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller något liknande förhållande **varaktigt** och **i huvudsak** inte längre har förmåga att ha hand om de **angelägenheter** som fullmakten avser.

Haninge kommun

Upprättande av framtidsfullmakt

Formkrav:

Krav på fullmaktsgivaren:

- 18 år och förmåga att ha hand om sina angelägenheter.

Krav på vittnen:

- Bevittnas av två vittnens samtidiga närvaro.

- Fyllda 15 år

- Make/maka, syskon eller någon i rätt upp- eller nedstigande släktled eller i svågerlag med fullmaktsgivaren får inte vara vittne. Inte heller fullmaktshavaren kan vara vittne.

Haninge kommun

Upprättande av framtidsfullmakt

Krav på innehåll:

- Av en framtidsfullmakt ska det framgå:
  1. att det är fråga om en framtidsfullmakt,
  2. vilken eller vilka som är fullmaktshavare,
  3. vilka **angelägenheter** den omfattar, och
  4. vilka övriga villkor som gäller

Begreppet ”angelägenheter” = motsvarar godmans behörighet att bevaka den enskildes rätt, förvalta egendom eller sörja för person (11 kap. 4 föräldrabalken).

Haninge kommun

Hur en framtidsfullmakt träder i kraft

- En framtidsfullmakt träder i kraft när fullmaktsgivaren inte längre har förmåga att ha hand om de angelägenheter som omfattas av fullmakten.

- Bedömningen av ikraftträdandet ska göras av fullmaktshavaren

- Observera rekvisiten i lagen:

  ” Fullmaktsgivarens hällsotillstånd ska vara **varaktigt** och personen ska **i huvudsak** inte längre ha förmåga att ha hand om de angelägenheter som fullmakten avser ”.

Haninge kommun

Insyns- och kontrollmekanismer

- Fullmaktshavarens informationsskyldighet i förhållande till:
  - fullmaktsgivaren
  - make eller sambo och närmaste släktingar
  - eventuell granskare

- Fullmaktshavaren ska kunna få en rättslig prövning (tingsrätten) av om framtidsfullmakten har trätt i kraft.

- Fullmaktshavarens redovisningsskyldighet mot ev granskare /anhöriga/ 1 ggr per år

- Fullmaktshavaren kan bli skadeståndsskyldig mot tredje man.

Haninge kommun

Anhöriga ställföreträdare

Nya regler i föräldrabalken

1 juli 2017

Haninge kommun

Ny lagstiftning i föräldrabalken

- Numer kan nära anhöriga hjälpa varandra med vardagliga frågor utan att ha fullmakt (17 kap föräldrabalken).

Haninge kommun

Syfte

- Att avlasta systemet med gode män och förvaltare

Haninge kommun

Behörighetens uppkomst

- 17 kap. 1 § Föräldrabalken:

Om det är **uppenbart** att någon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller något liknande förhållande inte längre har förmåga att ta hand om sina ekonomiska angelägenheter, är en **anhörig** behörig att för den enskilde vidta **ordinära** rättshandlingar med anknytning till dennes **dagliga livsföring**.

Behörighetens uppkomst

- Det är den anhörige som ska bedöma om behörigheten gäller.

Haninge kommun

Behöriga anhöriga

- Behörigheten gäller i tur och ordning för
  1. make eller sambo,
  2. barn,
  3. barnbarn,
  4. föräldrar,
  5. syskon, och
  6. syskonbarn.

- Möjligt med flera anhöriga. Dock fullmakter internt!

Haninge kommun

Behörigheten gäller den enskildes dagliga livsföring

- Anhörigas behörighet avser ordinära rättshandlingar med anknytning till den enskildes dagliga livsföring.

Haninge kommun

Mer om anhörigbehörigheten

- <u>Vardagliga betalningar och inköp:</u>
- hyresinsättningar
- hälso- och sjukvård och sociala tjänster
- transporter, försäkringar, skatter, tv, telefon, mat, kläder, hygienartiklar, fritidsaktiviteter och nöjen.
- bankuttag och överföringsuppdrag.
- upprätta och återta en fullmakt i samband med ett autogiromedgivande
- anförtro medel för den enskilde, exempelvis till den enskildes kontaktperson på ett särskilt boende

Haninge kommun

Forts. anhörigbehörigheten

- Flytta medel mellan den enskildes konton för att kunna sköta betalningar som hänför sig till den dagliga livsföringen.
- Ansökan om bostadsbidrag
- Ansökan om bistånd enligt socialtjänstlagen, t.ex. **hemtjänst** (grundläggande för den dagliga livsföringen)

Haninge kommun

Mer om anhörigbehörigheten

Anhörigbehörigheten omfattar **inte**:

- avtal om försäljning av den enskildes egendom
- **rätt att föra den enskildes talan vid domstol (=god man).**
- rätt att ge bort den enskildes egendom i form av gåvor.
- rätt att företräda den enskilde i en fråga där de båda kan ha motstridiga intressen (jäv)

Haninge kommun

Den anhöriges skadeståndsskyldighet

- En anhörig som agerar med stöd av sin behörighet är skyldig att ersätta den skada som han eller hon uppsåtligen eller av vårdslöshet orsakar den enskilde.

- Preskriptionstiden för talan om ersättning ska vara tio år.

Haninge kommun